

Upplivelsesförvaltningen
Christopher Hoerschelmann
Verksamhetschef

Upplivelsenämnden

Skattmansös framtid

Förslag till beslut

Upplivelsenämnden beslutar:

- 1) att ge förvaltningen i uppdrag att utifrån en dialog med Skattmansöådalens förening se över möjligheterna till ett avtal i enlighet med upplägg 1 att börja gälla från den 1 juni 2025
- 2) att ge förvaltningen i uppdrag att utifrån en dialog med Skattmansöådalens förening se över möjligheterna att snarast teckna ett kortvarigt avtal där nämnden står för de fasta driftkostnaderna. Detta för att ge förutsättningar för en drift av anläggningen från 1 december 2024 till 31 maj 2025

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen har under en längre tid haft en dialog med Skattmansöådalens förening angående framtiden för Skattmansö som område och de verksamheter som finns där. Skattmansöådalens förening har en verksamhet som syftar till erbjuda möjligheter till friluftsliv för en bred målgrupp. Anläggningen i Skattmansö har de sista åren haft svårt att gå runt ekonomiskt. Det har berott på successivt minskat ideellt engagemang, bristande snömängd vissa år där föreningen ändå haft fasta kostnader för till exempel el samt även påverkan av Covid-19 som ledde till stängd anläggning. Skattmansöådalens förening kom den 2 oktober 2023 in med en skrivelse som beskrev deras vision för framtiden för Skattmansö som friluftsliv- och skidområde. I skrivelsen tydliggjordes vilka vägval som föreningen såg behövde göras utifrån vilken verksamhet som ska bedrivas på området.

Den 14 december 2023 gav upplivelsenämnden förvaltningschefen i uppdrag att återkomma med ärendet som ett beslutsärende. Förvaltningen har under våren 2024 utrett olika upplägg vilka redovisas i separat utredning (bilaga 2).

Den 28 juni 2024 sa Skattmansöådalens förening upp avtalet mellan Enköpings kommun och föreningen gällande drift och underhåll av Skattmansöanläggningen. Föreningen anger att man hoppas att Enköpings kommun kan hitta former för att fortsatt driva anläggningen och Skattmansöådalens förening gärna hjälper till i den processen. Skattmansöådalens förening alpina del, Skattmansöbacken, är en del

av föreningen. Föreningen ser också möjligheter i andra aktiviteter och jobbar vidare med det. Det främsta skälet till att avtalet sägs upp är att föreningen saknar ekonomiska möjligheter att driva anläggningen och att nuvarande förutsättningar inte skapar en tillfredsställande grund för ideellt engagemang.

Förvaltningen har därefter efterfrågat föreningens ambition med fortsatt utveckling av området. I möte med föreningen den 17 september framkom att föreningen ser att det finns potential för området och eventuellt drift av skidbacken och att man gärna är en part som är med och bidrar till detta, men att det beror på de förutsättningar man i sådana fall får.

Upplevelseförvaltningens bedömning

Skattmansödalens friluftsområde är med sin närhet till naturen och möjligheten till friluftsliv en attraktiv destination för både boende och turister året runt. Anläggningen har potential att kunna utvecklas ytterligare. Att vintertid kunna erbjuda barn och unga möjlighet till utförsåkning är en viktig del av detta. Där är en välfungerande skidanläggning en central del. Det finns även möjlig potential i att utveckla området med andra aktiviteter året runt.

Förvaltningen ser ett antal riskfaktorer i ärendet.

Anläggningen i Skattmansö har de senaste åren haft svårt att gå runt ekonomiskt. Det har berott på successivt minskat ideellt engagemang, bristande snömängd vissa år där föreningen ändå haft fasta kostnader för till exempel el samt även påverkan av Covid-19 som ledde till stängd anläggning.

Avtalet kring drift och underhåll av skidliftanläggningen och byggnader, samt den parkering och de grillplatser som finns i området har, efter att utredningen om Skattmansös framtid gjordes i våras, sagt upp av föreningen. Det innebär att kommunen står med alla fasta driftkostnader från den 1 december 2024. Det finns en osäkerhet i om fortsatt drift av en skidanläggning utifrån rådande klimatförhållanden och kommunens ekonomiska förutsättningar är en prioriterad verksamhet för kommunen. En möjlig väg är att området istället utvecklas som friluftsområde utan skidanläggning.

Av utredningen framgår olika handlingsalternativ. En väg skulle kunna vara att ingå ett IOP-avtal med föreningen kring utvecklingen av området. Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en modell av partnerskap som kan användas när varken traditionellt föreningsbidrag eller upphandling är en lämplig form. IOP-avtal skrivs ofta runt en speciell verksamhet, som ägs av den idéburna organisationen, men som den offentliga sektorn vill medverka i. I avtalet bestäms partnerskapets syfte, vilka resurser respektive part ska bidra med och hur länge avtalet ska gälla. Denna form av upplägg kräver dock att föreningen har en tydlig tanke och ambition samt kapacitet för verksamheten. I dagsläget finns det en osäkerhet i vad föreningen har kapacitet till och vad deras vilja är med Skattmansö.

Förvaltningen ser att kommunen skulle behöva gå in med ekonomiska och troligen även personella insatser under en tid för att ge förutsättningar att driva skidanläggning och utveckla området. För att utveckla Skattmansö krävs en långsiktig plan för området. Förvaltningens bedömning är att upplägg 1 ger bäst förutsättningar för en långsiktig utveckling då det innebär att både kommunen och föreningen åtager sig ett gemensamt ansvar.

Ekonomiska konsekvenser

Upplevelsenämnden betalar idag en hyra till Tekniska nämnden för Skattmansö som uppgår till 193 000 kronor. Från den 1 december kommer nämnden även att behöva finansiera fasta kostnader för el och sophämtning som beräknas uppgå till 100-150 tusen kronor per år.

Upplägg 1 innebär att nämnden fortsatt står för de fasta kostnaderna. Vid en snöläggning kommer elkostnaderna att öka men denna ökade kostnad skulle då kunna finansieras genom att kommunen får en fast procent av det överskott som skidbacken historiskt har genererat. Denna slutsats utgår ifrån ekonomiska underlag från föreningen gällande de år skidbacken varit i drift. Upplägg 1 innebär att kommunen behöver avsätta viss personell resurs.

Upplägg 2 innebär 250 000 kronor i en fast kostnad för kommunen per år i ett lokal- och driftbidrag. Kommunen står då fortsatt för lokalhyran men föreningen står för de löpande driftkostnaderna.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Skattmansödalens friluftsområde har potential att bli en attraktiv destination för både boende och turister året runt. Genom att satsa på och utveckla området och verksamheten möjliggörs för en mötesplats för alla generationer. Detta kan bidra till ökad folkhälsa, bättre välmående och en attraktivare kommun. Skattmansö friluftsområde ligger i anslutning till Fjärdhundraland. Genom att samarbeta kan man skapa en unik destination med ett brett utbud av aktiviteter för alla åldrar och intressen.

Det saknas idag kollektivtrafik till Skattmansö vilket skulle kunna leda till ökad klimatpåverkan och koldioxidutsläpp genom att fler privatfordon tar sig till destinationen. Möjligheterna att utvidga kollektivtrafiken alternativt "skidbussar" till Skattmansö måste därför ses över.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Uppsägning av avtal, 2024-06-28

Bilaga 2 Utredning Skattmansödalens framtid, daterad 2024-10-04

Bilaga 3 Skattmansödalens förenings vision daterad 2023-10-02

ENKÖPINGS
KOMMUN

4 (4)

Jonas Nyström
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Christopher Hoerschelmann
Verksamhetschef
Enköpings kommun

Kopia till:
Föreningen